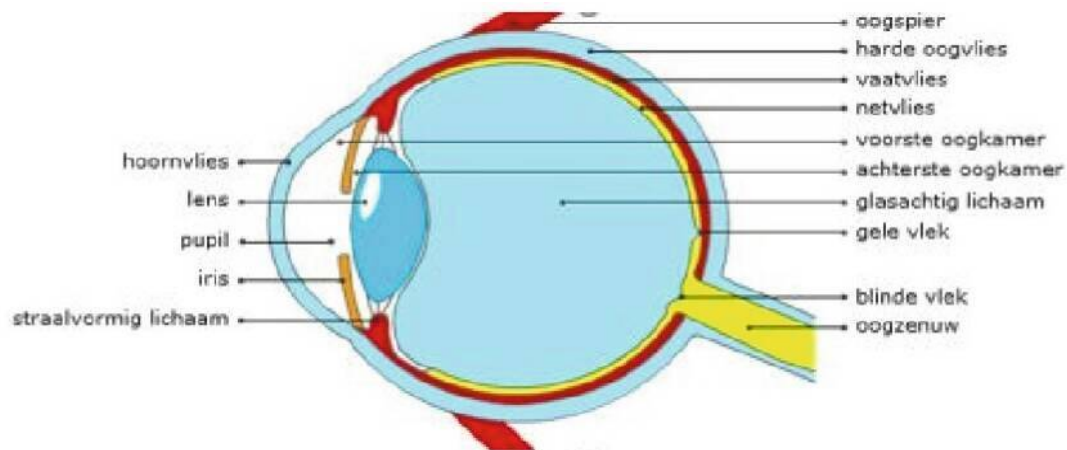

Staaroperatie aan beide ogen tegelijk (bilaterale staaroperatie)

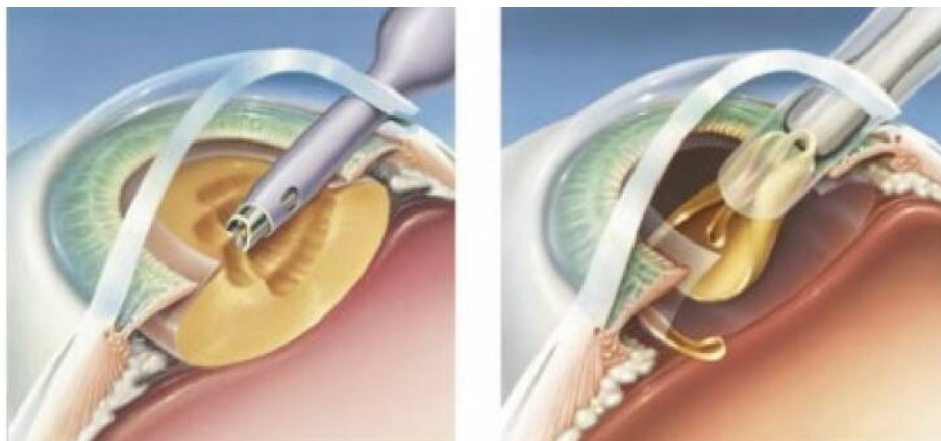

Wat is staar?

Staar is een vertroebeling van de ooglenzen, die meestal op latere leeftijd optreedt. Aandoeningen, zoals suikerziekte (diabetes) en het gebruik van medicijnen, bijvoorbeeld Prednison, kunnen het ontstaan van staar versnellen. Meestal gaat het vertroebelen van de lens langzaam, soms verloopt het echter snel en krijgen mensen na enkele maanden al klachten. Deze klachten zijn meestal: een verslechtering van het zien, gezichten niet meer herkennen, last ondervinden van tegenlicht en laagstaande zon, verkeersborden te laat zien en een vlies voor de ogen hebben. De enige behandeling tegen staar is een staaroperatie. Uitgebreide informatie over staar is te vinden op www.oogartsen.nl.

De operatietechniek

In het ETZ wordt staar behandeld door middel van de zogenaamde phaco-emulsificatie. Hierbij wordt de troebele lens via een klein sneetje in het oog vergruisd en weggezogen. Via dezelfde opening wordt dan een opvouwbaar kunstlensje in het oog geplaatst. Meestal is het hechten van het wondje niet nodig.

Verdovingstechniek

De operatie vindt bijna altijd onder plaatselijke verdoving plaats. Algehele verdoving (narcose) wordt alleen toegepast als het om medische redenen noodzakelijk is. De plaatselijke verdoving vindt plaats door middel van druppels.

Druppelverdoving

Verdoven met druppels is een pijnloze manier van verdoven, waarbij het oog niet geheel gevoelloos wordt.. Ongeveer een kwartier voor de operatie wordt het te opereren oog enkele malen met verdovende druppels gedruppeld. Tussendoor kunt u de ogen het beste gesloten houden om eventueel uitdrogen of beschadigen door wrijven te voorkomen (u voelt dit namelijk niet meer). Met deze verdoving voelt u geen pijn, maar u voelt wel dat aan het oog gewerkt wordt. U kunt een drukkend gevoel ervaren en u voelt het druppelen van water op het oog tijdens de operatie.

Vooronderzoek

Als besloten wordt tot opereren, bespreekt de oogarts of optometrist met u de mogelijkheden van verschillende soorten lenzen die tijdens de staaroperatie geïmplanteerd kunnen worden. De brilsterkte verandert door de staaroperatie. Om na de operatie op de gewenste brilsterkte uit te komen, wordt voor de staaroperatie een lensmeting (biometrie) verricht. Afhankelijk van de oogsterkte voor de operatie, uw leesgewoonten en uw wensen, wordt de gewenste oogsterkte na de operatie bepaald.

Vaak wordt ervoor gekozen, dat de resterende brilsterkte na de operatie voor veraf zo gering mogelijk is. Andere kiezen ervoor dat ze na de operatie zo goed mogelijk kunnen lezen zonder bril. Kiest u na de operatie voor een zo scherp mogelijk zicht veraf zonder bril, dan zal er voor het lezen een leescorrectie nodig blijven. Als u kiest dat u na de operatie zo scherp mogelijk wil kunnen zien voor dichtbij, zal er altijd een vertecorrectie nodig blijven. De oogarts kan echter nooit 100% garanderen dat het oog altijd, zelfs na een perfect verrichte operatie, zonder bril scherp zal kunnen zien. Vervolgens wordt ook nog uw bloeddruk gemeten. Als u zachte lenzen draagt dient u die 1 week uit te laten, draagt u harde lenzen dient u die 2 weken uit te laten en als u nachtlenzen draagt dient u die minimaal 4 weken uit te laten om een stabiele lensmeting te verkrijgen. Zodat de juiste sterkte lens geïmplanteerd kan worden.

De operatiedag

U hoeft voor de staaroperatie onder druppelverdoving niet nuchter te zijn. U kunt gewoon eten en uw medicijnen innemen. Trek gemakkelijk zittende kleding aan. Vooral strakke kleding, truien met een col en stropdassen en dergelijke kunt u beter uitlaten. Tijdens de operatie wordt uw oog met water gedruppeld. Dit zal langs het gelaat in de hals druppelen. Trek dus niet uw beste kleding aan. **Gebruik geen make-up en gezichtscrème.** Het is aan te raden om iemand mee te nemen die u kan begeleiden. Laat uw sieraden en overig kostbaarheden thuis. Een gehoorapparaat moet uit aan de kant van het te opereren oog.

Tegenwoordig is het mogelijk om aan beide ogen tegelijk te worden geholpen.

Het verloop van de ingrepen en de voorbereiding is vergelijkbaar als voor één oog.

Het voordeel is weer dat er nog maar één nacontrole hoeft plaats te vinden in plaats van twee, en het gezichtherstel en evt. aanpassingen van een bril eerder kan gebeuren.

Er is uit een recente wetenschappelijke studie gebleken dat er geen verschil is in de risico's die men loopt na een staaroperatie of er nu gekozen wordt voor elk oog afzonderlijk opereren op alle twee tegelijk.

Wel is afgesproken dat het tweede oog alleen kan worden geopereerd als de operatie van het eerste oog een normaal verloop heeft.

Houd er rekening mee dat, als alles goed verloopt, u ongeveer 1½ uur tot 2 uur in het ziekenhuis aanwezig bent en dat de afspraaktijd de tijd is dat u zich moet melden, dit is dus niet de tijd van de operatie! Na de operatie mag u niet zelf auto rijden of fietsen. U dient zelf voor vervoer te regelen.

Vorbereiding

Voor dat u naar de operatiekamer gaat komt u op de voorbereidingskamer. Hier staat een behandelstoel waarin u plaats moet nemen. U krijgt een operatieschort over uw eigen kleding, slofjes over uw schoenen en een operatiemuts op. Hierna wordt gestart met de verdovende druppels. U krijgt een knijpertje op uw vinger waarmee uw hartslag en het zuurstofgehalte in uw bloed wordt gemeten.

De operatie

U wordt in de behandelstoel naar de operatiekamer gebracht. De stoel wordt in een liggende positie gezet. In de operatiekamer controleren de oogarts en operatieassistente nogmaals alle gegevens. Uw oog wordt gedesinfecteerd en vervolgens afgedekt. Er komt een laken over u heen te liggen en u krijgt een spreider tussen uw oogleden, zodat uw oog niet kan knippen. Hierna begint de operatie. Tijdens de operatie hoort u allerlei geluiden van het toestel waarmee gewerkt wordt en u hoort de oogarts en de operatieassistente praten. Als u pijn hebt of u een onprettig gevoel hebt, moet u dit altijd zeggen. Er kan dan wat extra verdoving worden toegediend. Het is beter om zo min mogelijk te praten. Moet u hoesten, meld dit dan even. Laat uw benen stil naast elkaar liggen. De eigenlijke operatie duurt ongeveer 20 minuten.

Na de operatie

Na de operatie krijgt u zelf in uw oog, het oog wordt niet meer afgedekt met een plastic kapje. De oogarts brengt u terug naar de voorbereidingskamer. Als u nog vragen heeft zullen wij deze met u bespreken. Als u zich goed voelt, mag u direct naar huis.

Weer thuis

Eenmaal thuis is het verstandig even te rusten. U hoeft op de dag van de operatie niet meer te druppelen thuis. U begint de volgende dag begint met druppelen volgens het schema wat u hebt meegekregen. Er zijn ook hulpmiddelen om het druppelen makkelijker te maken zoals b.v. een druppelbril.

<https://www.oogziekenhuis.nl/oogdruppelhulpmiddelen-informatie-voor-zorgverleners>

Druppelschema tijdens de weken na de operatie

U hebt een recept gekregen waarop twee soorten druppels staan. De druppels zijn: **Pred forte** en **Nevanac**.

Deze gaat u de dag na de operatie gebruiken volgens het volgende schema.

Medicatie Week 1 Week 2 Week 3

Pred forte 3x per dag, verdeeld over de dag 2x per dag, verdeeld over de dag 1x per dag, verdeeld over de dag

Nevanac 1x daags druppelen gedurende drie weken.

Medicatie	Week 1	Week 2	Week 3
Pred forte	3x per dag, verdeeld over de dag	2x per dag, verdeeld over de dag	1x per dag, verdeeld over de dag
Nevanac	1x daags druppelen gedurende drie weken		

Bij twee ogen tegelijk krijgt u voor ieder oog een eigen flesje oogdruppels.

Als u glaucoommedicatie gebruikt, moet u deze gewoon volgens schema door blijven druppelen na de staaroperatie.

De verschillende druppels niet tegelijkertijd toedienen maar enkele minuten na elkaar.

Hebt u klachten na de operatie?

Wat is ernstig?

- Hevig aanhoudende pijn
- Plotseling slechter zien
- Een rood, pijnlijk oog **Direct bellen!**

Wat is niet ernstig?

- Het oog is een beetje pijnlijk
- Last van schitteringen
- Een tranend oog
- Een 'zanderig' gevoel in het oog
- Wazig zicht **Even aanzien!**

Leefregels

Wat mag wel?

- Uw gewone dagelijkse bezigheden.
- Autorijden, wanneer het zicht weer goed is.
- Douchen of haren wassen, maar voorkom dat er zeep of water in uw oog komt.
- Voorzichtig bukken.
- U mag zelf uw veters strikken en het huishouden doen.

Wat mag niet?

- Autorijden met oogverband of oogkapje.
- Zwemmen, sauna, contact- en balsporten gedurende de eerste 4 weken.
- Zware inspanningen en zwaar tillen.
- Vermijd stoffige en rokerige omgevingen.
- Uw gezicht aanraken met vieze handen.
- Oogmake-up dragen gedurende eerste 4 weken.

Na de operatie

U hebt tijdens de operatie een heldere kunstlens in het oog gekregen. U moet in het begin erg wennen aan de helderheid van het licht. Een zonnebril biedt dan soms uitkomst. Als u voor de operatie last had van zwevende vlekjes, zogenaamde mouches volantes, zijn deze na de operatie nog steeds aanwezig en soms zelfs beter zichtbaar. Uw oog is de eerste dagen nog gevoelig maar dit verbetert met het druppelen. Geleidelijk gaat u beter zien. De brilsterkte verandert door de operatie en kan veranderen tot soms wel 6 weken na de operatie. Een nieuw brillenglas adviseren wij dus pas 6 weken na de operatie (van het 2e oog) aan te laten meten. Tussentijds kunt u eventueel een tijdelijk glas door de opticien in de bril laten zetten. Dieptezien kan veranderen of is verminderd aanwezig als één oog geopereerd is.

Bij patiënten die aan twee ogen tegelijk zijn geholpen is het extra belangrijk om begeleiding te hebben voor direct

Nacontroles

Als de arts met u afspreekt dat beide ogen in korte periode na elkaar geopereerd gaan worden geldt het volgende:

- 10 tot 14 dagen na de operatie aan het 1e oog, wordt u verwacht bij de optometrist.
- 4 tot 6 weken na de operatie aan het 2e oog wordt u gezien door de oogarts.

Als maar 1 oog geopereerd gaat worden geldt het volgende:

- 4 weken na de operatie wordt u gezien door de oogarts.

Als u aan twee ogen tegelijk geopereerd gaat worden geldt het volgende;

4 weken na de operatie wordt u gezien door de oogarts.

Problemen tijdens en na de operatie

Bij iedere operatie kunnen zich, ondanks de beste zorgen, complicaties voordoen. Gemiddeld komen er bij 1 tot 2% van de operaties problemen voor. In een enkel geval leidt dit tot ernstige achteruitgang van het gezichtsvermogen. De meest voorkomende complicatie is dat het kapsel van de lens stuk gaat. Dit kapsel dient als steun voor de kunstlens. Zonder voldoende steun kan de opvouwbare kunstlens niet geplaatst worden. Meestal kan door het gebruik van een ander type lens de operatie alsnog succesvol worden beëindigd. Soms is het onmogelijk om tijdens de operatie een lens te plaatsen. Dan wordt op een later tijdstip, tijdens een andere operatie een lens geplaatst. Na de operatie kan een ontsteking ontstaan. Zo'n ontsteking kan ernstige gevolgen hebben, waarbij het zicht minder wordt en er pijn en vaak roodheid van het oog ontstaat. Gelukkig gebeurt dit zeer zelden. Als u na een aanvankelijk voorspoedig herstel een plotselinge achteruitgang bemerkt met de genoemde klachten, dan moet u direct contact opnemen met het ziekenhuis. Een ander probleem dat na de operatie kan ontstaan, is een vochtophoping in de gele vlek. Dit gaat meestal met de druppels die u gebruikt vanzelf over. Maar soms is de vochtophoping erg hardnekkig en kan het aanleiding geven tot een minder goed gezichtsvermogen.

Nastaar

Bij de staaroperatie wordt de troebele lens weggenomen. Er wordt een helder lensje teruggeplaatst in uw eigen lenskapsel (lenszakje). Na verloop van tijd kan het achterste deel van het kapsel wat troebel worden waardoor de gezichtsscherpte weer langzaam daalt. Dit noemen we nastaar. Nastaar is met een laser te behandelen en kan worden uitgevoerd in het ETZ, op locatie ETZ Elisabeth of locatie ETZ TweeSteden. De behandeling duurt over het algemeen enkele minuten en is volledig pijnloos.

Tot slot

Als u na het lezen van deze brochure nog vragen hebt, kunt u deze stellen aan de polikliniekassistente of aan uw behandelend arts.

Belangrijke telefoonnummers

ETZ Elisabeth Ziekenhuis: (013) 221 00 00

Polikliniek Oogheelkunde: (013) 221 03 20

Locatie ETZ Elisabeth

Route 28

Locatie ETZ TweeSteden

Afdeling 1B